

Мићо М. Савановић

ЗМИЈАЊСКИ ВЕЗ

Уредник
Зоран Колунџија

Слика на корицама – њредња сѝрана

„Змијањски вез“, рад Драгиње Савановић (1935–2007), песникове мајке. Сахрањена је на породичном гробљу у Локварима.

Фотографију је снимио Мићо М. Савановић.

Вез је израђен на ланеном платну од лана узгојеног у породичним насадима у Локварима 1964. године. И пређа и ткање платна такође су рад Драгиње Савановић.

„Змијањски вез“ израђен је 1965. године на Змијању, у селу Локвари, Мјесна заједница Стричићи, општина Бања Лука.

Вез је био поклон кћерки Стани, чији су иницијали „СС“ извезени на марами и видљиви на приложеној фотографији.

Вез се и данас чува у власништву Стане Бугарски, рођене Савановић, у Новом Саду.

Слика на корицама – задња сѝрана

Фотографија аутора.

Мићо М. Савановић

ЗМИЈАЊСКИ ВЕЗ

ПРОМЕТЕЈ
Нови Сад

ДУХ ЗМИЈАЊСКИ

Кад се спомене Јаблан
СрБскизборном свијету
Витак стас
Снажан коријен
Јаблан дрво – круна неба
Очи ума засјени

Само Змијањци
Они Јаблана и Лују
Дух змијањски
Славом слободе
Трон онебесан
Виде

У правди род и плод
Крсте

Земљу небом чувају
Истином и слободом
Све мјере

И У С Н У

ПАДИНЕ СЈЕЋАЊА

Излазим
Из себе
На Мањачу

Предсобље јутра

На крову
Листања времена
Трен вјечности овај
Врата у јуче
Врата у сјутра

Трагови
Уснуле ријечи
Ум опхрван
Пред погледом клечи

Небо планине ћути
Вјечност
У трену
Слути

И У С Н У 1

Стани кораком
Пред срце отворено

Слушни звијезде сјеверне

По златним траговима
Препознај пут

Уз мердевине додира
Пузи зора истине

Будим сјећања

И У С Н У 2

Надвиси маглу
Очију ума

Ја овуда
Ни у сну прошао нисам
Али
Срце хоће
И није ме страх

ЗМИЈАЊЕ – СВИТАЊЕ

Сунце – крила росе
Зора – длан дана

Диљем висоравни
Маште која не згасне
Планина
Ведрину дише

Змијање моје
У колијевци слободе
Из сна се буди

Росу сјећања
По трепавицама
На свиленим нитима ума
Ређа

ПЛАНИНЕ СНОВА

Ми стојимо
А лете стабла

Ми пјевамо
А корача камење

Ми се играмо
А ливаде јашу облаке

Ми ћутимо
А киша ромиња топлину

Ми цртамо
А зима шири бјелину

Ми на планину
А планина поврх неба

Ми се санкамо
А пахуље вију вриску

Ми правимо Сњешка Бјелића
А он нам румени лица

Ми дријемамо
А сутон прича тишину

Ми у поноћ
А поноћ у ријеци мјесечине

Ми у зору
А зора крилато сунце

Ми у школу
А школа хор слова

—

Ми спавамо
Мир
Снове намирује

ОТАЦ

У планини тражимо оца
У жилама крв живота
У стаблу стас без страха
У лишћу светлост духа

У планини тражимо пут
Отац нам уже неба у руке пружа
Сок сведока живот пијемо
Руке разгранатих да се сједине

У планини се пењемо небу
Сунце ноге на мердевине меће
Мјесец срце отвара да разазна
Мјесто вјечности којем припадамо

У планини тражимо оца
Сан ћутањем истину мами
Излазак буђење јутром дозива
У очи духа чистоту претаче

ПОБОЖНОСТ У ШУМИ 1

Отац и ја у шуми
За алатку пољопривредну
За виле дрвене
Природно закривљене јавориће
Тражимо

И дрвосече у шуми
Секу букву

Помаже Бог

Бог вам помого јунаци
Сви у глас
Од срца нам се одазваше

Буква огромна
Они хоће
Да падне на ону страну

Кад паде
Паде им супротно
Истоку паде

Нек' је 'вако пала
Баш волим
Прекрсти се најстарији дрвосеча
Бог јој је изгледа
Задњу жељу испунио

ПОБОЖНОСТ У ШУМИ 2

Отац и ја се враћамо
Нашли лепо закривљене јавориће
За виле дрвене
Три нашли

Дрвосече другу
До неба високу букву
Секу

Ми долазимо
Буква истом пада
Небо пада
Прасак
Прште стотине година
Ломе се
У сунцу окупани
Векови

Сви ћемо ми једног дана
‘Вако пасти

Небу главу подиже
Прекрсти се
Најмлађи међу дрвосечама

МАЈКА

Мајка пали петролејку
Радости даје вид
Дјеца
Ми
У једном кревету
Сви

Сан чека мајчине руке

Мајка нас покрива
Меким ријечима
И очима
Иза угашене петролејке

ЈУНАЧКО ЧИТАЊЕ

Вече у крилу кревета
Загрљај мајчина гласа
Сан се пренемаже
Чека
Да мајка прочита
Јуначке

Мајка чита
Марка Краљевића
Мајка чита
Орање Марка Краљевића
Мајка чита
Марко Краљевић укида свадбарину
Мајка чита
Женидба Марка Краљевића
Мајка чита
Марко Краљевић и Муса Кесеџија
Мајка чита
Почетак буне на дахије

Мајка чита
А гусле дједине
На зиду
Ћуте
Кад заспемо
Оне почну пјевати

СТЕПСКИ ВУК

Био сам школарац
У шуми Скрадашу
У сред Мањаче
Цијели дан читао
Степског вука
Хесеовог¹

А прочитао себе

Гледао слова
Себи
Између редова

Написане приче
И пјесме
Тврда тишина
Утиснуто на зубу (времена)

Чекање
Да вук отвори уста
Небу

Завије

¹ Hermann Hesse (1877–1962), немачко-швајцарски писац, пјесник и сликар. Један од највећих и најзначајнијих писаца-стваралаца двадесетог вијека